

*Vă propunem să găsiți în numărul 6 al
Buletinului Informativ Regina Pacis
următoarele titluri:*

Informează Regina Pacis

- p. 2* Fundația „Regina Pacis” își extinde activitatea
- p. 3* *Vara 2008 – voluntari în acțiune*

Noutăți din presă locală

- p. 4* Combaterea traficului de persoane
- p. 5* Moldova – o piață înfloritoare pentru exploatare sexuală, muncă și trafic de organe
- p. 7* Principalele constatări și recomandări ale RAPORTULUI COPIILOR despre respectarea CONVENȚIEI privind DREPTURILE COPILULUI în REPUBLICA MOLDOVA
- p. 10* Părinții au nevoie de, cel puțin, 3000 de lei pentru a-și trimite copilul la școală
- p. 11* Migrația influențează sănătatea populației
- p. 12* Statele ex-sovietice, amenințate de HIV/SIDA
- p. 12* În Moldova sunt 67 mii de șomeri

Fundația „Regina Pacis” își extinde activitatea

Recent, a fost inaugurat Centrul Social „Regina Pacis” în Zona de Nord a

Moldovei, comuna Vărvăreuca, raionul Florești, în continuare CS Vărvăreuca. Centrul Social Vărvăreuca a fost înființat prin decizia Consiliului de Administrare a Fundației Regina Pacis din 11.02.2008 și este parte componentă a Fundației Regina Pacis. Centrul activează în baza Regulamentului Intern, a Statutului Fundației Regina Pacis și Legislației în vigoare a Republicii Moldova.

După cum ne-a relatat Dna Eugenia Zabica, responsabilă pentru activitatea Centrului, sunt create toate condițiile necesare pentru a organiza și realiza diverse activități în incinta Centrului. Centrul reprezintă o construcție recentă, în două etaje. Etajul unu, este destinat pentru activitățile sociale a Centrului, și anume, aici sunt amplasate bucătăria cu sala de distribuție a prânzurilor, sala de întruniri cu bătrânii, sala de agrement pentru copii, punctul medical, depozit pentru păstrarea și repartizarea ajutoarelor umanitare. Etajul doi, este prevăzut pentru voluntari fiecare, dotate cu serviciu sanitar, bucătărie și bibliotecă.

Din momentul deschiderii și până în prezent, în cadrul CS Vărvăreuca, au fost organizate și desfășurate următoarele activități:

- În incinta Centrului activează **Punctul de Distribuție a Prânzurilor nr. 3, (PDP3)**, unde zilnic, de luni până sâmbătă, sunt alimentate 30 de persoane nevoiașe din teritoriu. Beneficiarii acestui serviciu, sunt selectați conform cererilor depuse, în colaborare cu responsabilii din Administrația Publică Locală și serviciul de asistență socială din teritoriu. Periodic, persoanelor vulnerabile sunt distribuite și pachete alimentare.
- **Punctul de distribuție a ajutoarelor umanitare.** În incinta Centrului, sunt distribuite bunuri materiale (îmbrăcăminte, obiecte de uz casnic, prosoape, încălțăminte nouă etc.) persoanelor ce provin din păturile social vulnerabile. Distribuția ajutoarelor umanitare, se efectuează în colaborare cu serviciul asistență socială din cadrul Autorității Publice Locale.
- **Activități recreative pentru copiii din teritoriu.** Incepand cu anul 2007, în mod special în perioada de vară, sunt organizate diverse activități recreative pentru copiii din comuna Vărvăreuca și orașelul Florești. Aceste activități sunt organizate și desfășurate în perioada de vară, de către grupul de voluntari, tineri veniți din Italia, care au trecut o pregătire specială pentru a lucra cu copiii din teritoriu. Toate aceste activități sunt organizate cu suportul Administrației Publice Locale din comuna Vărvăreuca. Anual, în cadrul activităților extrașcolare organizate de către CS Regina Pacis, sunt antrenați zilnic circa 200 copii.

- **Activități de formare continuă.** De asemenea, în incinta Centrului sunt organizate seminare teoretico-practice și training-uri cu profesorii Școlii medii Mihai Eminescu din sat, cât și diverse categorii de persoane (cadre didactice, asistenți sociali, părinți, factori de decizie din APL, adolescenți și tineri) din raionul Florești. Aici se petrece lucrul de informare, instruire și pregătire a persoanelor mai sus menționate în diverse domenii, preponderent în domeniul educației și a profilaxiei și prevenirii diverselor vicii sociale.

- **Sponsorizări.** Până în prezent, de către Fundația Regina Pacis, au fost realizate mai multe activități de finanțare a unor proiecte sociale. Printre acestea putem menționa:

- finanțarea proiectării și construcției conductei de gaz pentru alimentarea Bisericii Sf. Arhanghel Mihail din comuna Vărvăreuca;
- finanțarea reparației Grădiniței de Copii din comuna Vărvăreuca, care este frecventată zilnic de circa 70 de micuți;
- finanțarea preparării și distribuirii prânzurilor la cantina socială a Primăriei Vărvăreuca, unde sunt alimentate persoane social vulnerabile de vârsta a treia.

Menționăm, că aceasta este o contribuție foarte mică, prin intermediul căreia colaboratorii CS Vărvăreuca încearcă să aducă lumină și căldură în casele și sufletele celor mai triști ca noi.

VARA 2008 – VOLUNTARIII ÎN ACȚIUNE

O experiență de neuitat

Și în această vară un grup de tineri, șase amici din Torino, care au frecventat cursuri de animatori organizate de misionarii salezieni din Torino, au ajuns la Chișinău pentru a anima activitățile de vară organizate pentru copiii Centrului de Plasament a Copilului de pe lângă Fundația Regina Pacis. A fost o experiență de neuitat. Aproximativ, 50 de copii din diverse cartiere din Chișinău, au participat cu mare bucurie în cadrul atelierelor de pictură, muzică, dans, croitorie etc.... Zilnic, la finele activității, copiilor li se oferea un prânz pe cinste.. A avut un impact pozitiv asupra desfășurării activității și implicarea a cinci adolescente în calitate de animatoare. În afară de munca de translație, ele aplicau în practică cunoștințele obținute la stagiul de formare în cadrul Școlii de Iarnă. La fel și, conlucrarea cu tinerii animatori moldoveni de la Centrul Don Bosco a fost un pas pozitiv în instruirea animatorilor locali.

Această experiență i-a marcat profund pe tinerii torinezi (Andrea, Cristina, Marco, Federica, Andrea, Lucio) care s-au întors în Italia cu o părticică din Moldova în inimi.

Iată careva gânduri desprinse din agenda grupului:

... două zile de jocuri în echipe, fantastice, fenomenale, distractive.

... Incredibil, cât de ușor am depășit frica; limba nu mai era o barieră în comunicare. Dragostea lui Iisus e fără limite, distruge orice barieră și leagă inimile celor care vor să-l urmeze. Da, dragi prieteni, copiii moldoveni ne-au răpit inimile și le fac să tresară

în fiecare zi când deschidem acea poartă, pe care sunt reprezentate acele mâini mari, colorate ce te fac să simți îmbrățișarea lui Iisus!

... magnific! Fiecare zi este mai frumoasă ca cea precedentă! Vii dimineața la Centru și copiii îți sar în spate, te înconjoară din toate părțile... toți vor să fie sărutați și îmbrățișați, vor doar un pic de afecțiune! Este adevărat ce ne-a zis Don Cesare la predică: “apropie-te de ei deschide-ți inima și o să vezi... vai de mine ce ghinion!”

... Astăzi a fost laboratorul de mărgele.... e minunat, deoarece ei ne învățau și pe noi să facem brățări... dar mai mult decât atât, au lucrat o oră întreagă, ca apoi să ne dăruiască lucrările confecționate de ei – nouă! Toate aceste lucruri m-au făcut să mă simt o nulitate...

... ultimele zile... oboseală... discuții între noi... dar cred că e normal să se întâmple astfel de lucruri între șase persoane necunoscute, dar care ne-am cunoscut și locuim împreună de ceva timp.

Dar toate acestea nu reprezintă nimic pe lângă semnificația pe care o au pentru noi acești copii, totul se uită când vezi zâmbetele lor, sau când te îmbrățișează, uneori, atât de strâns, că-ți provoacă durere, când auzi mulțumesc de la ei... dar mulțumesc pentru ce? Mulțumim vouă!!! Vă mulțumim că nu aveți nimic, dar ne dați totul, vă mulțumim că ne ajutați să descoperim frumusețea puținului, vă mulțumim că ne-ați readus la simplitatea vieții, vă mulțumim că ne-ați primit așa cum suntem fără a ne judeca, vă mulțumim că ne-ați îndrăgit chiar de la început și mereu ne-ați alergat în întâmpinare cu brațele deschise. Ieri, o fetiță de care m-am atașat foarte mult, care practic niciodată nu am văzut-o zâmbind, mereu cu ochii triști, mi-a zis: “te iubesc”. Cu atâta intensitate și dragoste a rostit aceste cuvinte, că am înțeles: la sigur, am primit cu mult mai mult decât am dat!

Grupul de voluntari din Torino

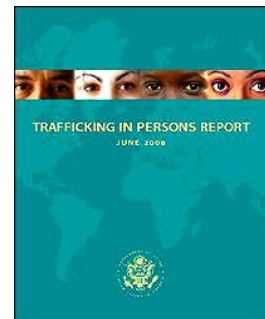
Combaterea traficului de persoane

Guvernul de la Chișinău speră că, în urma acțiunilor pe care le-a întreprins în ultimele două luni, Republica Moldova va fi scoasă de pe lista neagră, elaborată de Statele Unite, a țărilor care nu întrunesc standarde minime pentru combaterea traficului de persoane elaborată.

Republica Moldova este unicul stat din Europa care a fost trecut pe această listă alături de alte 13 țări, între care Coreea de Nord, Cuba, Iran, Sudan, Siria, Arabia Saudită sau Papua Noua Guinee.

Vicepremierul Victor Stepaniuc a declarat la ședința Comitetului național pentru combaterea traficului de ființe umane că Republica Moldova a ajuns să figureze în raportul respectiv din cauză că nu a adoptat la timp un șir întreg de acte legislative în domeniu.

După apariția acestui raport, a spus domnul Stepaniuc, am întreprins mai multe acțiuni cum ar fi reorganizarea centrului pentru combaterea traficului de ființe umane sau consolidarea relațiilor de cooperare cu societatea civilă.

El s-a arătat, totodată, surprins că multe dintre cazurile de trafic ajunse în instanță sunt recalificate în cazuri de proxenitism pentru care pedeapsa este mult mai blândă.

„Din ce cauză judecătorii deschid dosare în cazurile de trafic de persoane, de copii, iar apoi, la o anumită etapă, recalifică dosarul? De ce-și asumă o asemenea responsabilitate? Recalificarea dosarului și calificarea lui ca proxenitism reduce considerabil pedeapsa”, a spus domnul Stepaniuc.

„Îi una să fii condamnat la câțiva ani de închisoare pentru trafic de femei sau de copii, care e o crimă foarte gravă, și e cu totul altceva să te alegi doar cu o amendă pentru proxenitism.”

Raportul SUA a fost publicat acum două luni. Statele Unite anunțaseră atunci că Republica Moldova ar putea trece din categoria cea mai de jos în alta mai avansată dacă, în timp de 60 de zile, autoritățile de la Chișinău vor întreprinde acțiuni semnificative de combatere a traficului.

Acest termen a expirat zilele trecute, iar reprezentanții Guvernului speră că vor obține acum un răspuns pozitiv din partea Statelor Unite.

Țările din categoria în care figurează acum Republica Moldova riscă o serie de sancțiuni cum ar fi voturi negative ale SUA în acordarea asistenței din partea instituțiilor financiare internaționale sau restricții în acordarea unui Program deplin în cadrul Corporației „Provocările Mileniului”.

Sursa: <http://www.bbc.co.uk/>

Moldova – o piață înfloritoare pentru exploatare sexuală, muncă și trafic de organe

Moldova rămâne una dintre "piețele" cele mai înfloritoare pentru exploatarea sexuală, munca forțată și traficul de organe, arată o anchetă France-Presse, preluată de presa română

. După declararea independenței Moldovei circa 800 mii de persoane au emigrat pentru a scăpa de o situație economică sumbră. Traficanții se folosesc de această emigrare masivă, legală și ilegală, estimările oficiale vorbind despre 60 mii de victime ale traficului de persoane, la o populație totală de 3,6 milioane de locuitori.

În aprilie 2008, Republica Moldova a fost plasată printre codașe în raportul anual al Departamentului de Stat american privind traficul de persoane, care condamnă în special lipsa anchetelor privind eventuala complicitate a unor funcționari ai statului și neaplicarea unui cadru legal care, teoretic, este satisfăcător.

"Acest raport este incomplet. El nu vorbește despre progresele făcute și mai ales despre punerea în aplicare a unui sistem național de înregistrare a victimelor", declară în replică ministrul moldovean al Protecției Sociale, Galina Balmoș.

Din punctul de vedere al lui Victor Lutenco, coordonatorul programului de prevenire al Organizației Internaționale a Migrației (OIM), dificultatea cu care moldovenii intră în UE "contribuie la situația lor disperată, ceea ce alimentează traficul".

"Victimele sunt în general femeile cu vârsta între 19 și 24 de ani, provenite din mediu rural, din familii dezmembrate sau cu probleme de violență, recrutate de către cunoștințe, adesea femei, pentru a fi exploatare sexual", explică locotenent-colonelul Iurie Ursan, unul dintre șefii centrului de luptă împotriva traficului de ființe umane.

Potrivit cifrelor acestui departament,, în 2007, 81% din victimele traficului de persoane au fost femei, 5% bărbați și 4% minori. În 87% din cazuri, obiectivul traficului a fost exploatarea sexuală, în 10% din cazuri munca forțată și în 2% din cazuri cerșitul.

Specialiștii subliniază că traficul de persoane s-a reorientat dinspre Balcani spre Turcia (45% potrivit Ministerului de Interne), Rusia (23%), Cipru (8%), Emiratele Arabe Unite (6%), Ucraina (2%). În 7% din cazuri, victimele au fost exploatate în interiorul granițelor țării.

Traficanții își obligă victimele să recruteze, la randul lor, noi victime. "Unele victime sunt eliberate - atunci când aduc în medie 6 mii de euro în Rusia și 20 mii în Emirate - cu condiția să recruteze în Moldova alte trei fete", explică Irina Toderova, coordonatoarea a programului de asistență pentru victime al OIM. "Este un mod extrem de insidios de a perpetua traficul".

France-Presse își ilustrează ancheta cu mărturia Alinei, o victimă a traficului de persoane. Alina avea 20 de ani când "iubitul" său a păcălit-o să plece din țară pentru a se angaja ca vânzătoare în Portugalia. La fel ca numeroase compatrioate, săracă și naivă, tânără nu suspecta că de fapt va fi "vândută" și obligată să se prostitueze în Dubai. "Iubitul" său i-a obținut viză pentru Portugalia și a condus-o la aeroport, unde a încredințat-o altor doi bărbați. Ajunsă la Lisabona, ea a fost închisă împreună cu încă o tânără într-un apartament și i s-a confiscat pașaportul. "Atunci mi-am dat seama că am ajuns în mainile traficantilor", mărturisește ea, plângând.

O săptămână mai târziu, cele două au fost trimise în Dubai. "Pe aeroport, mi-a dat pașaportul în ultimul moment, nu am îndrăznit să țip, eram paralizată", a spus ea. La sosirea în Dubai, cele două tinere din Republica Moldova au fost "vândute" unei uzebece căsătorită cu un polițist din Emiratele Arabe Unite. Cuplul "controlă" 11 moldovence și ucrainence, toate îngrămădite într-o cameră.

"Trebuie să te prostituezi în baruri, în discotecă, pe stradă, iar dacă refuzi te bat și pot chiar să te omoare", a fost avertizată Alina de una dintre fetele care se afla de mai mult timp în Dubai. "Patroana" fixa condițiile: Alina, supravegheată în permanență, trebuia să producă 10 mii de euro, după care urma să-și primească pașaportul înapoi.

După trei luni, a reușit să fugă, a cerut ajutor poliției, dar a fost trimisă în închisoare. Înțelegând că nimeni nu o va ajuta, decide să se prostitueze pentru a câștiga bani să se întoarcă în țară și naște un copil.

La sfârșitul anului 2006, ea și copilul sunt eliberați și repatriați, prin intermediul ambasadei ruse la Dubai. Ca majoritatea victimelor, nici Alina nu vrea să depună plângere în justiție pentru ce i s-a întâmplat. "Poliția și justiția sunt complicii traficantilor", crede ea.

"Mulți părinți își abandonează copiii pentru a merge să muncească în străinătate și îi încredințează bunicilor, care nu pot să îi protejeze în fața traficului de persoane", explică Vladimir Semetu, responsabil cu serviciile de protecție a familiei și copilului la Primăria din Bălți.

Potrivit datelor oficiale, în Republica Moldova aproximativ 12 mii de copii se află în orfelină, iar 80% dintre ei au cel puțin un părinte în viață. Un studiu recent al asociației „La Strada” arată că 30% dintre victimele traficului cu ființe umane din Republica Moldova sunt orfani de unul sau ambii părinți, iar alți 30% au fost crescuți de un singur părinte.

Dacă traficul cu minori nu reprezintă oficial, decât 4% din fenomenul global din Republica Moldova, "acești copii sunt prinși în sisteme de exploatare și trăiesc în condiții extrem de dure". Mii de minori sunt obligați să se prostitueze, alții lucrează pe șantierele de construcții sau ca hamali în gări, transportând lucruri prea grele, în timp ce tinerii cu handicapuri sunt obligați să cerșească, de exemplu în metroul din Moscova".

Conform unor date statistice 160 de copii și de adolescenți din anul 2005 au fost repatriați în Republica Moldova. Unii sufereau de pneumonie, tuberculoză, anemie sau fuseseră drogați pentru a fi mai "docili".

Abandonarea copiilor alimentează, pe lângă traficul cu ființe umane, și o altă "piață" în Republica Moldova: cea a adopțiilor comerciale, practicate în special la Chișinău, de aproximativ 10 agenții americane. Ele oferă câteva mii de euro pentru fiecare copil.

Sursa: Reporter.md

Principalele constatări și recomandări ale RAPORTULUI COPIILOR despre respectarea CONVENȚIEI privind DREPTURILE COPILULUI în REPUBLICA MOLDOVA

RAPORTUL COPIILOR despre respectarea Convenției privind Drepturile Copilului în Republica Moldova, intitulat „VIAȚA ÎN OCHII COPILULUI”, face cunoscută opinia copiilor despre propria lor situație și prezintă observațiile lor despre drepturile care le sunt respectate sau încălcate – de la nondiscriminare până la dreptul la timp liber și odihnă.

12 august 2008 – Nondiscriminarea este unul dintre drepturile copiilor și tinerilor din Moldova încălcate destul de frecvent, în timp ce oportunitățile pentru realizarea dreptului copiilor la odihnă s-au îmbunătățit în ultimii ani în multe localități din țară. Aceste concluzii, precum și mai multe recomandări pentru realizarea tuturor drepturilor se conțin în RAPORTUL COPIILOR despre respectarea Convenției privind Drepturile Copilului în Republica Moldova, lansat la Chișinău de Centrul de Informare și Documentare privind Drepturile Copilului.

Nondiscriminarea

În opinia copiilor din Moldova, consultați pentru Raportul Copiilor despre respectarea Convenției privind Drepturile Copilului, copiii sunt discriminați atât de adulți (părinți, profesori, lucrători medicali și alți membri ai comunității), cât și de către semenii. Cele mai răspândite tipuri de discriminare care au loc în Republica Moldova au la bază: etnia, confesiunea, genul, situația financiară a familiei sau problemele de sănătate.

- „Cei mai discriminați sunt copiii din familii sărace sau care au dizabilități... după felul cum arată, cum se îmbracă... ceilalți îi jignesc, ei nu-s acceptați în grup, sunt izolați”.

Pentru respectarea drepturilor copilului, inclusiv la nondiscriminare, copiii propun elaborarea și implementarea unor strategii de protecție și integrarea socială a tuturor copiilor.

- „Să avem cine să ne asculte și să ne ajute când avem nevoie”.
- „Integrarea în societate a copiilor cu dizabilități, orfani, purtători HIV, din familii social vulnerabile, implicându-i în activități împreună cu ceilalți copii”.

Mediul familial

Principala cauză a nerespectării dreptului copilului la un mediu familial este migrația în masă a părinților, cauzată de sărăcie, iar în rezultatul migrației copiii sunt nevoiți să muncească din greu și unele familii se destramă. Copiii spun ca:

- „Uneori există așa situații în familie, că femeile sunt nevoite să plece peste hotare și să-și lese copiii în îngrijirea altor persoane sau să-i lese singuri. Atunci lipsește educația...”
- „Migrația părinților îi obligă pe copii să muncească fizic mai mult decât ar fi recomandabil pentru un copil, lipsindu-i de asemenea și de dreptul de recreare, la odihnă”.
- „În prezent în republica noastră crește tot mai mult numărul familiilor dezmembrate”.
- „Statul e obligat să ofere protecție specială copiilor care nu au părinți sau aceștia au plecat în străinătate, să protejeze copiii cu dizabilități și să creeze centre speciale unde ei să se integreze”.

Protecția față de violență și abuz

- „Părinții, dacă nu le-a plăcut ceva – bataie. Ei nu se gândesc la copii. După ce sunt bătuți, maltratați de părinți, copiii se gândesc că toata lumea o să se poarte așa cu dânșii”.
- „Violența apare și printre copii, sunt multe cazuri când se bat băieții. Și asta e o problemă, nu doar profesorii sau părinții bat copii”.

Pentru a face față acestei situații, copiii propun:

- „Când depistăm cazuri de violență, să știm la cine să apelăm și cum pot să ne ajute aceste persoane sau instituții. Cum poate ajuta pe alții copilul care a văzut că a avut loc o încălcare, unde să anunțe”.
- „Stabilirea unor relații mai eficiente între tineri și adulți”.

Asistența medicală

Copiii observă că dreptul lor la servicii medicale se respectă în mod diferit de la localitate la localitate.

- „Nici adulții, nici copiii nu sunt educați să se adreseze la doctor, se tratează acasă, băbește”.
- „În salon cu mine era un băiat care n-a plătit medicilor și atitudinea față de el era mai aspră, mai dură”.
- „Nici adulții, nici copiii nu sunt educați să se adreseze la doctor, se tratează acasă, băbește”.

Copiii recomandă:

- „... și noi trebuie să fim informați despre modul în care să ne păstrăm sănătatea, despre viruși, boli, medicamente”.
- „să fie cât mai mulți medici instruiți. Înființarea în toate localitățile a centrelor medicale dotate cu utilaj performant și personal calificat”.

Educația

Copiii recunosc, cu satisfacție, că „în toate satele sunt grădinițe și școli că „învățământul secundar este obligatoriu și gratuit” și că „mai rar părinte care să-i interzică copilului să meargă la școală”. Totodată însă „țara noastră se confruntă cu un număr mare de elevi care nu frecventează școala” și există „multă informație care nu ne trebuie în viață, învățăm de toate, dar nu știm nimic”. În plus,

- „La obiectele opționale noi am vrea ceva care nouă să ne placă și să ne simțim liber la lecția aia”.
- „Profesorul nu ne dă voie să căutăm teme pentru lecțiile noastre, dar stăm așa la informatică și ne uităm unii la alții”.

Pentru depășirea situațiilor complicate, copiii solicită:

- „Ușurarea regimului, orar mai liber, mai mult timp liber”.
- „Restructurarea programei școlare așa ca ea să ne ajute să ne descurcăm în viața de toate zilele”.
- „Dotarea tuturor instituțiilor de învățământ cu utilajul necesar”.
- „Internetul să fie conectat în toate satele”.

Exprimarea opiniei și afirmarea

Privitor la realizarea dreptului lor la exprimarea opiniei și la afirmare, copiii constată că „s-au făcut progrese, însă nu de ajuns”.

- „Părinții ar trebui să țină cont de ceea ce noi spunem pentru că noi știm ce noi ne dorim și ce iubim noi în această viață”.
- „...dacă copiii sunt încurajați de cei din jurul lor, ei se dezvoltă, au capacitate de exprimare, devin mai capabili, mai receptivi la probleme”.
- „Participând, noi ne afirmăm, încercăm să ne exprimăm opinia și să ne realizăm”.

Pentru mărirea oportunităților de afirmare și participare, copiii sugerează, alte măsuri:

- „Desfășurarea activităților de voluntariat în instituțiile de învățământ”.
- „Organizarea periodică a unor ședințe de Guvern, unde ar fi invitați tineri și ar da propuneri și și-ar exprima opinia, punctul lor de vedere”.

Informarea

În prezent, copiii constată progrese în ceea ce privește accesul lor la informație, însă informarea privind drepturile copilului rămâne un domeniu în care sunt multe de făcut.

- „In ultimii ani, copiilor de prin sate li s-a mai lărgit drumul spre informare, au acces la Internet, la mai multă lectură suplimentară, s-au încadrat în mai multe proiecte, seminare, cursuri, grupuri de inițiativă”.
- „Nu toți copiii sunt informați că au drepturile care sunt incluse în Convenția privind Drepturile Copiilor”.

Astfel, ca răspuns, este necesară:

- „Informarea adulților care neagă din diferite motive drepturile copilului”.
- „Implicarea mass-media în informarea copiilor și tinerilor”.
- „Crearea unui grup țintă responsabil de informarea copiilor și tinerilor și monitorizarea situației din întreaga țară”.

Timpul liber și odihna

Copiii din Moldova „observă și unele schimbări prin crearea mai multor oportunități de organizare a timpului liber” și că situația „încet, se schimbă spre bine”. Iar printre cauzele nerespectării dreptului la timp liber, recreare și activități culturale, copiii menționează munca

copilului, ca urmare a sărăciei, migrația, programa școlară încărcată, lipsa spațiilor, specialiștilor și baza materială insuficientă pentru petrecerea utilă a timpului liber, precum și impunerea de către părinți a activităților de timp liber. Copiii afirmă că „...sunt încăperi mari, bune, dar care nu activează. Ele să nu fie date pentru afaceri,

privatizate, dar să fie oferite pentru crearea unor centre, pentru ca acolo să se facă ceva în folosul copiilor”.

Sursa: Monitorul civic

Părinții au nevoie de, cel puțin, 3000 de lei pentru a-și trimite copilul la școală

În ajun de 1 septembrie o bună parte din populația țării intră în febra pregătirilor pentru un nou an școlar. De unde au, de unde n-au, părinții merg să le cumpere copiilor toate cele necesare – de la rechizite școlare până la haine și încălțăminte. În acest an, pentru a trimite un copil în clasa întâi este nevoie de cel puțin 2-3 mii de lei.

Această sumă include cheltuielile pentru strictul necesar – caiete și pixuri, creioane simple și colorate, agendă, album de desen și acuarelă, îmbrăcăminte și încălțăminte, toate procurate la cele mai mici prețuri de la Târgul din parcul Catedralei, unde mai poți beneficia și de unele reduceri.

De exemplu, aici cumperi un caiet cu 12 file cu 65 bani, iar peste drum, în magazinul „Gemeni”, pentru același caiet trebuie să scoți cu 15 bănuți mai mult. Desigur, limita maximă pentru prețurile la rechizite școlare este foarte greu de stabilit, la fel ca și în cazul hainelor sau a încălțăminte: cei care își pot permite, plătesc 18 lei pentru o agendă (în loc de 6), 300 de lei pentru un rucsac (în loc de 70), 40 de lei pentru un caiet (în loc de 7), 15 lei pentru un pix (în loc de 5) și exemplele pot continua.

În cele trei mii de lei am inclus și taxele (variantea minimă) care se colectează la începutul anului școlar – pentru înmatriculare, pentru arenda cărților, pentru certificate medicale, pentru curățenie sau reparație, pentru fondul clasei sau al liceului, pentru zile de naștere și sărbători etc. De exemplu, pentru fondul liceului, la „Mircea Eliade” se colectează câte 120 de lei pe lună, la „Spiru Haret” câte 200, iar la „Mihai Eminescu”, pentru fondul clasei, câte 70 de lei. Deși sunt ilegale – conform art.4 din Legea Învățământului „învățământul de stat este gratuit”, iar încasările de bani de la părinți pentru necesitățile instituției se interzic conform art. 96 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea liceelor – aceste taxe au devenit ceva normal și puțini sunt cei care mai îndrăznesc să protesteze. Oamenii știu care va fi răspunsul – „Mergeți la altă școală dacă nu vă place aici”.

În această situație, nu mai putem spune că „învățământul este accesibil”, iar „statul asigură șanse egale de acces în instituțiile de stat de învățământ liceal, profesional, mediu de specialitate și superior, în funcție de aptitudini și capacități.”, cum spune art. 6 al aceleiași legi.

Prețurile și atitudinea diferă în funcție de sector și instituție. În liceele care au reușit să-și facă un nume cheltuielile pentru întreținerea unui elev sunt de câteva ori mai mari decât la școlile de sector sau la liceele mai puțin cunoscute și populare. Chiar și așa, doritorii de a se înmatricula în licee „fițoase” sunt considerabil mai mulți decât locurile disponibile. În această situație, părinții sunt dispuși să scoată bani frumoși (de la 300 de euro) pentru

a îndupleca directorul „să mai găsească un loc” și pentru odrasla sa. Așa se întâmplă că în primele câteva zile ale lunii septembrie, în clasele deja formate mai apare câte un elev „în plus”. Mai mult decât atât – în ciuda faptului că „în învățământul primar, gimnazial și liceal clasa cuprinde cel mult 20 de elevi, iar în cel secundar, mediu de specialitate, profesional și superior grupa nu depășește 25 de persoane” (art. 13 din Legea Învățământului), în liceele “de prestigiu” întâlnești și clase a câte 38 de elevi.

Chiar dacă se modifică legile și se înnoiesc regulamentele în fiecare an, situația în învățământ rămâne aceeași – prețurile cresc, iar calitatea, în cel mai bun caz, rămâne la același nivel. În aceste condiții nu ne putem aștepta la o scădere a numărului de copii neșcolarizați, deci nici la scăderea numărului de analfabeți. Iar cu o populație analfabetă, nici creștere economică nu putem avea.

Sursa: FLUX

Migrația influențează sănătatea populației

Influența migrației asupra sistemului de sănătate și perspectivele elaborării unor politici eficiente de consolidare a aspectelor pozitive și de gestionare a riscurilor asociate au fost subiectele dezbătute în cadrul mesei rotunde cu genericul „Impactul migrației asupra sistemului de sănătate și sănătății publice”.

Evenimentul s-a desfășurat la Chișinău pe data de 29 august și a fost organizat de Ministerul Sănătății, în colaborare cu Organizația Internațională pentru Migrație. La eveniment au participat șefii de direcții ai Ministerului Sănătății, inclusiv Ministrul Sănătății, Larisa Catrinici (în imagine), experți din cadrul sistemului de sănătate și ai Organizației Internaționale pentru Migrație, reprezentanți ai organizațiilor internaționale, precum și ai societății civile din Republica Moldova.

Fenomenul migrației are diverse implicații, atât pozitive, cât și negative, asupra tuturor aspectelor vieții sociale. Unul din domeniile importante ce suportă consecințe majore ale migrației este sistemul de sănătate.

În acest context, participanții la masa rotundă și-au propus să discute situația actuală privind migrația populației în țara noastră, inclusiv a cadrelor medicale și consecințele acestui fenomen pentru sănătatea publică. Astfel, vor fi identificate mecanismele de reducere a riscurilor pentru sănătatea populației Republicii Moldova, ținând cont de experiența altor țări ce s-au confruntat cu o situație similară. Totodată, în cadrul întrunirii s-a propus de a identifica cele mai bune practici de diminuare a implicațiilor asupra sistemului de sănătate din țară, în rezultatul migrației cadrelor medicale, în contextul în care situația la capitolul asigurării instituțiilor medicale din țara noastră cu lucrători medicali este catastrofală.

De asemenea, emigrația reprezintă o problemă cu atât mai stringentă, cu cât în fluxul de emigranți domină populația potențial reproductivă, în special femei, și activă din punct de vedere economic. Pentru țara noastră este caracteristic soldul migratoriu negativ, adică emigrația depășește imigrația. Republica Moldova pierde 1-1,5 la sută din populație în fiecare an sau 4-6 mii persoane anual.

Impactul schimbărilor demografice acționează nefast și asupra sistemului educațional prin scăderea numărului instituțiilor preșcolare și școlare și crearea discontinuității între clase cu scăderea numărului de copii.

Sursa: Flux.md

Statele ex-sovietice, amenințate de HIV/SIDA

90% dintre persoanele infectate cu HIV în Europa de Est trăiesc în Rusia și Ucraina, se arată într-un studiu prezentat la o conferință internațională pentru prevenirea SIDA. Directorul Fondului global pentru lupta împotriva SIDA, tuberculozei și paludismului, Michel Kazacikin, s-a declarat "îngrijorat de epidemia din regiune", informează Mediafax. Numai în 2007, 110.000 de persoane din Europa de Est au fost infectate cu virusul HIV.

Cei mai mulți dintre cei infestați sunt toxicomani prin injectare, homosexuali sau persoane implicate în "industria" sexului. Situația Ucrainei este de departe cea mai delicată. "Există un nivel foarte ridicat al corupției în cadrul Guvernului și o lipsă de transparență în livrarea medicamentelor. Este o problemă uriașă", a dezvăluit reprezentanta unei organizații ucrainiene pentru sprijinirea persoanelor infectate cu HIV. Potrivit Fondului global pentru lupta anti-SIDA, numărul cazurilor de persoane infectate este în creștere în state ca Rusia, Ucraina, România, Bulgaria, Republica Moldova, Croația, Bosnia, Azerbaidjan, Georgia, Uzbekistan, Kazahstan și Tadjikistan.

sursa: evz.ro

În Moldova sunt 67 mii de șomeri

Potrivit rezultatelor primului trimestru al anului curent, în Moldova sunt 67 mii de persoane, oficial înregistrate ca șomeri. Acest fapt l-a comunicat agenția NOVOSTI-MOLDOVA la Biroul Național de Statistică (BNS).

Potrivit datelor BNS, în total, în republică populația activă constituie 1,221 milioane de persoane. De fapt, lucrează 1,154 milioane de persoane. Printre șomeri bărbații constituie 59,8%, totodată, în orașe ei sunt mai mulți decât la sate - 55,4 procente contra 44,6%.

Fiecare al doilea angajat în Moldova este ocupat în sfera prestării serviciilor.

Cel mai activ grup de vârstă sunt cetățenii de la 35 la 54 de ani. Dintre ei 292,1 mii lucrează și doar 18,7 mii sunt șomeri. Iar, spre exemplu, printre persoanele în vârstă de la 25 până la 34 de ani, la 123 mii ocupate în cimpul muncii revine 8,4 mii de persoane, care au rămas fără lucru.

Sursa: Novosti-Moldova